

УДК 657:658.512.3

JEL Classification: L24, M10, M41

DOI: <http://doi.org/10.34025/2310-8185-2025-4.100.04>

Конон Багрій, к.е.н., доцент,

<https://orcid.org/0000-0002-3516-9565>

Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ, м. Чернівці

Геннадій Чобану, д.е.н., професор,

<https://orcid.org/0000-0002-2361-9717>

Національний інститут наукових досліджень
у галузі праці та соціального захисту (INCSMPS),
Бухарестський університет Artifex,
м. Бухарест (Румунія)

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ АУТСОРСИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ СУЧАСНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ

Анотація

Актуальність. Постановка проблеми. У сучасних умовах розвитку бізнесу підприємства функціонують у середовищі зростаючої конкуренції, частих змін законодавства та підвищених вимог до якості фінансової інформації. За таких обставин особливого значення набуває ефективна організація бухгалтерського обліку, яка забезпечує достовірність звітності та підтримує прийняття управлінських рішень. Традиційна модель утримання штатної бухгалтерії супроводжується значними витратами, кадровими ризиками та потребою постійного професійного оновлення. Водночас альтернативною формою виступає бухгалтерський аутсорсинг, що дозволяє передати облікові функції спеціалізованим виконавцям. Попри зростання інтересу до цього інструменту залишаються недостатньо дослідженими питання економічної доцільності його застосування, управління ризиками й оцінювання ефективності для підприємств різних масштабів діяльності.

Мета дослідження – комплексне обґрунтування сутності бухгалтерського аутсорсингу, визначення його переваг і ризиків, а також оцінювання доцільності використання як сучасної форми організації бухгалтерського обліку на підприємстві.

Методологія. Методологічною основою дослідження виступають: загальнонаукові методи аналізу, синтезу, узагальнення та порівняння – для розкриття економічної сутності аутсорсингу; системний підхід – для дослідження організації бухгалтерського обліку як елемента управління підприємством; методи економічної оцінки ефективності – для визначення доцільності передачі облікових функцій зовнішньому виконавцю; логічне моделювання – для формування етапів упровадження бухгалтерського аутсорсингу та критеріїв вибору аутсорсера.

Результати дослідження. У процесі дослідження: узагальнено теоретичні підходи до трактування бухгалтерського аутсорсингу; визначено чинники, що стимулюють підприємства до передачі облікових функцій зовнішнім виконавцям; систематизовано переваги та ризики використання аутсорсингової моделі; сформовано критерії відбору постачальника бухгалтерських послуг; обґрунтовано підходи до оцінювання економічної ефективності аутсорсингу; визначено роль інформаційних технологій у забезпеченні взаємодії між замовником і виконавцем; запропоновано поетапний механізм переходу підприємства до бухгалтерського аутсорсингу.

Практичне значення дослідження. Практична цінність отриманих результатів полягає у можливості їх використання: керівниками підприємств – для прийняття обґрунтованих рішень щодо вибору форми організації бухгалтерського обліку; аутсорсинговими компаніями – для вдосконалення підходів до надання бухгалтерських послуг; науковцями – у подальших дослідженнях, адже запропоновані підходи сприяють зниженню витрат діяльності, підвищенню якості облікової інформації та посиленню ефективності управління підприємством загалом.

Перспективи подальших досліджень. Подальші наукові дослідження доцільно спрямувати на: розроблення кількісних моделей оцінювання ефективності бухгалтерського аутсорсингу; удосконалення нормативно-правового регулювання аутсорсингових відносин; дослідження впливу цифровізації та хмарних технологій на організацію облікових процесів; аналіз галузевих особливостей застосування аутсорсингу на підприємствах різного масштабу.

Ключові слова: облік, бухгалтерія, організація бухгалтерського обліку, аутсорсинг, бухгалтерський аутсорсинг, бухгалтерські послуги, аутсорсер, підприємство-замовник.

Кількість джерел: 16; кількість таблиць: 1; кількість рисунків: 3.

Konon Bagrii, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
<https://orcid.org/0000-0002-3516-9565>

Chernivtsi Institute of Trade and Economic of SUTE, Chernivtsi

Ghenadie Ciobanu, Doctor of Economics Sciences, Professor,

<https://orcid.org/0000-0002-2361-9717>

National Institute for Scientific Research

in the Field of Labor and Social Protection (INCSMPS),

Artifex University of Bucharest, Bucharest (Romania)

ACCOUNTING OUTSOURCING AS A TOOL OF MODERN ACCOUNTING ORGANIZATION

Summary

In modern business development conditions, enterprises operate in an environment of growing competition, frequent changes in legislation and increased requirements for the quality of financial information. Under such circumstances, an effective accounting

organization becomes especially important, ensuring the reliability of reporting and supporting management decision-making. The traditional model of maintaining a full-time accounting department is accompanied by significant costs, personnel risks and the need for constant professional updating. At the same time, an alternative form is accounting outsourcing, which allows transferring accounting functions to specialized performers. Despite the growing interest in this tool, the issues of economic feasibility of its application, risk management and efficiency assessment for enterprises of various scales of activity remain insufficiently researched. The purpose of the study is to comprehensively substantiate the essence of accounting outsourcing, determine its advantages and risks, as well as assess the feasibility of using it as a modern form of accounting organization at the enterprise. The methodological basis of the study is: general scientific methods of analysis, synthesis, generalization and comparison - to reveal the economic essence of outsourcing; a systematic approach - to study the organization of accounting as an element of enterprise management; methods of economic efficiency assessment - to determine the feasibility of transferring accounting functions to an external contractor; logical modeling - to form the stages of implementation of accounting outsourcing and criteria for selecting an outsourcer.

In the process of the study: theoretical approaches to the interpretation of accounting outsourcing were generalized; factors that stimulate enterprises to transfer accounting functions to external contractors were identified; the advantages and risks of using the outsourcing model were systematized; criteria for selecting an accounting service provider were formed; approaches to assessing the economic efficiency of outsourcing were substantiated; the role of information technologies in ensuring interaction between the customer and the contractor was determined; a phased mechanism for the enterprise's transition to accounting outsourcing was proposed. The practical value of the results obtained lies in the possibility of their use: by enterprise managers - to make informed decisions regarding the choice of the form of accounting organization; by outsourcing companies - to improve approaches to the provision of accounting services; by scientists - in further research, because the proposed approaches contribute to reducing operating costs, improving the quality of accounting information and enhancing the efficiency of enterprise management as a whole.

Keywords: accounting, bookkeeping, accounting organization, outsourcing, accounting outsourcing, accounting services, outsourcer, customer-company.

Number of sources – 16, number of tables – 1. number of figures – 3.

Постановка проблеми. У сучасних умовах функціонування підприємств особливої ваги набуває забезпечення якісного ведення бухгалтерського обліку, що зумовлює потребу у залученні висококваліфікованих фахівців. Для керівників суб'єктів господарювання це завдання є одним із ключових і водночас найбільш відповідальних, оскільки від належної організації облікових процесів залежить достовірність фінансової інформації та ефективність управлінських рішень.

Одним із результативних способів вирішення зазначеної проблеми виступає передача функцій бухгалтерського супроводу спеціалізованим організаціям на договірних засадах, тобто використання механізму бухгалтерського аутсорсингу. Застосування такого підходу дозволяє підприємствам концентрувати ресурси на найбільш прибуткових напрямках діяльності, одночасно скорочуючи витрати, пов'язані з утриманням власної бухгалтерської служби.

Аналіз досліджень і публікацій. Проблематика бухгалтерського аутсорсингу привертає увагу як українських, так і зарубіжних науковців [1–16], що пояснюється необхідністю пошуку ефективних моделей організації обліку, мінімізації ризиків і підвищення результативності діяльності підприємств.

Сучасні дослідження демонструють, що бухгалтерський аутсорсинг сприяє оперативності прийняття управлінських рішень, забезпеченню достовірної облікової інформації та адаптації підприємств до змін ринкового середовища. Так, Іванков В. М. підкреслює роль аутсорсингу у підвищенні ефективності системи управління [1, с. 232], а Burko К. виділяє економічні переваги та супутні ризики [2].

Ромашко О. М., Шушакова І. К. та Слободяник А. О. зазначають, що передача облікових функцій зовнішнім компаніям потребує оцінки специфічних аудиторських ризиків і визначення відповідальності за достовірність фінансової звітності [4, с. 55]. Натомість, Selezneva I. і Shtiller M. додатково відзначають, що управління ризиками у сфері бухгалтерського обліку є критичною складовою успішного аутсорсингу [6].

Водночас, Liakhovych H., Bezruchuk S., Ivanenko V. та Laichuk S. у своєму дослідженні провели SWOT-аналіз застосування бухгалтерського аутсорсингу, що дозволяє визначити оптимальні форми взаємодії між замовником та виконавцем, включаючи повне ведення обліку, часткове обслуговування або аналітичну підтримку діяльності підприємства [3, с. 14]. Аналогічно, Gambal M., Asatiani A. та Kotlarsky J. відзначають стратегічні інноваційні переваги партнерських відносин через аутсорсинг [11].

Liakhovych H. у своїй статті вдало класифікує види бухгалтерського аутсорсингу та визначає ключові фактори

ефективності, серед яких виділяє належну організацію переходу на зовнішнє обслуговування [5, с. 45]. А закордонні науковці Wall F., Leitner S. та Caldarelli G. підтверджують, що інформаційні технології значно оптимізують процеси надання бухгалтерських аутсорсингових послуг та підвищують продуктивність організації ведення облікових робіт [12; 13].

Дослідження в міжнародному контексті, зокрема у сфері туризму та МСП, показують, що бухгалтерський аутсорсинг сприяє зниженню операційних витрат, цифровізації бізнес-процесів, підвищенню гнучкості діяльності та забезпечує доступ до експертних знань партнерів [8]. При цьому Poulaki I., Kyriakaki A. та Mavragani E. підкреслюють ризик розголошення конфіденційної інформації для замовника бухгалтерського аутсорсингу.

Shmyhel O. досліджує зміст бухгалтерського аутсорсингу, його роль у документальному й інформаційному забезпеченні бізнес-процесів і методологічні підходи до вивчення цієї категорії [9, с. 12]. Наукові огляди Wall F., Leitner S., Schreyer M., Sattarov T., Reimer B., Borth D. демонструють зміщення акценту від економії витрат до стратегічних інноваційних переваг, зокрема через використання агентних моделей та цифрових технологій [12; 14].

У той же час, Багрій К. Л. у своїх наукових працях акцентує увагу на доцільності впровадження бухгалтерського аутсорсингу як ефективного інструменту оптимізації облікових процесів, підвищення якості фінансової інформації та зниження витрат на утримання власного облікового апарату, що особливо актуально в умовах цифрової трансформації та зростання конкуренції [15; 16].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Аналіз наукових джерел показує, що бухгалтерський аутсорсинг достатньо добре досліджений у теоретичному аспекті і опосередковано досліджений у прикладному аспекті. Але водночас залишається актуальним подальше дослідження у напрямках: бухгалтерського аутсорсингу як інструменту сучасної організації обліку; управління ризиками інформаційної безпеки бухгалтерського аутсорсингу; впливу цифрових технологій на організацію облікових процесів бухгалтерського аутсорсингу.

Метою дослідження є комплексне обґрунтування сутності бухгалтерського аутсорсингу, визначення його переваг і ризиків,

а також оцінювання доцільності використання як сучасної форми організації бухгалтерського обліку на підприємстві.

Виклад основного матеріалу. Питання належної організації бухгалтерського обліку в умовах динамічного економічного середовища залишається одним із ключових для ефективного функціонування підприємств. Сучасна система обліку має не лише забезпечувати формальне ведення документації, а й формувати інформаційну базу, необхідну для прийняття обґрунтованих управлінських рішень різними групами користувачів.

Відповідно до чинного законодавства керівництво підприємства може самостійно визначати спосіб організації бухгалтерського обліку. Серед можливих варіантів – створення власної бухгалтерської служби, залучення окремого фахівця-підприємця, передача облікових функцій централізованій або спеціалізованій організації на договірних умовах, а також самостійне ведення обліку власником чи керівником. Така варіативність підходів свідчить про наявність конкурентного середовища на ринку бухгалтерських послуг і розширює можливості вибору оптимальної моделі облікового забезпечення діяльності підприємства.

На відміну від багатьох зарубіжних країн, де делегування облікових функцій зовнішнім виконавцям давно стало поширеною практикою, в Україні тривалий час переважала модель утримання штатних бухгалтерів. Водночас поступове зростання конкуренції, ускладнення нормативного регулювання та необхідність підвищення ефективності управління сприяють активізації попиту на професійні аутсорсингові послуги у сфері бухгалтерського обліку. Для замовників дедалі важливішим стає не сам факт наявності працівника у штаті, а якість і результативність виконання облікових функцій.

Аутсорсинг у загальному розумінні передбачає передачу певних бізнес-процесів або допоміжних функцій спеціалізованій сторонній організації, яка має відповідні компетенції та ресурси для їх більш ефективного виконання. Такий підхід дозволяє підприємству зосередитися на ключових напрямках діяльності, оптимізувати витрати, підвищити якість управління та використати професійний досвід зовнішніх виконавців.

Світові тенденції свідчать про стабільне зростання обсягів аутсорсингових послуг у різних секторах економіки, що зумовлено розвитком інформаційних технологій, процесами глобалізації та необхідністю гнучкого реагування бізнесу на зміни зовнішнього середовища. У міжнародній практиці передача на аутсорсинг таких функціональних напрямів, як бухгалтерський супровід, інформаційні технології чи юридичне обслуговування, уже сприймається як стандартний управлінський інструмент.

На наш погляд, бухгалтерський аутсорсинг можна розглядати як комплекс професійних послуг, що охоплює ведення та відновлення обліку, складання фінансової й податкової звітності, консультування з питань оподаткування, а також інші дії, пов'язані з інформаційним забезпеченням діяльності підприємства. Його економічна доцільність полягає у можливості підвищення якості облікової роботи при одночасному скороченні витрат на утримання внутрішньої бухгалтерської інфраструктури. Узагальнену характеристику аутсорсингу наведено на рис. 1.

Поширенню бухгалтерського аутсорсингу сприяють низка чинників, зокрема значне навантаження, пов'язане з обробкою облікових даних, постійні зміни законодавства, дефіцит висококваліфікованих спеціалістів, а також прагнення підприємств мінімізувати адміністративні витрати. Унаслідок цього зростає роль спеціалізованих компаній, здатних забезпечити професійний супровід господарської діяльності клієнтів.

Водночас використання аутсорсингової моделі пов'язане з певними ризиками, що потребують належного управління. Важливим інструментом їх мінімізації виступає договірне регулювання взаємовідносин між замовником і виконавцем, у межах якого визначаються обсяг послуг, порядок їх надання, відповідальність сторін, умови збереження конфіденційної інформації та інші істотні положення співпраці.

Таким чином, бухгалтерський аутсорсинг поступово трансформується з альтернативної форми організації обліку у повноцінний елемент сучасної системи управління підприємством, що поєднує економічну ефективність, професійну спеціалізацію та гнучкість бізнес-процесів.

Рис. 1. Узагальнена характеристика аутсорсингу*

*Джерело: складено авторами на основі [1-7].

Ринок аутсорсингових послуг показує значне зростання в світовому масштабі практично у всіх секторах економіки. Однак цей ріст відбувається ривками, через гостру реакцію на зміну зовнішнього середовища, особливо в останнє десятиліття (рис. 2).

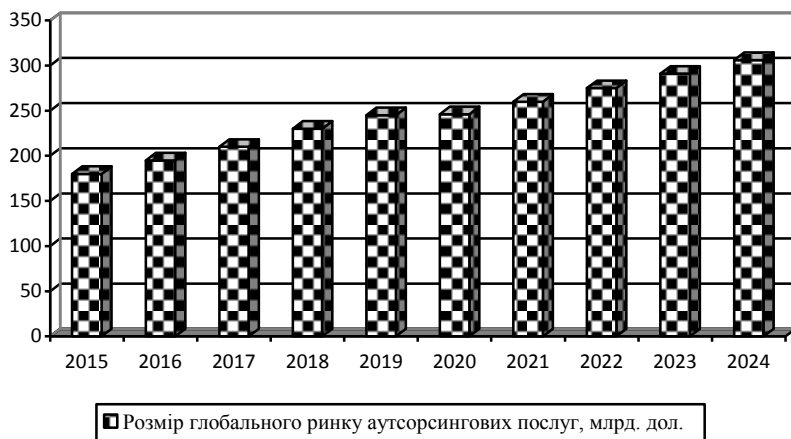

Рис. 2. Розмір глобального ринку аутсорсингових послуг за 2015-2024 роки, млрд дол. *

*Джерело: складено авторами на основі [9].

Прийняття рішення щодо передачі облікових функцій зовнішньому виконавцю потребує всебічного аналізу альтернативних способів організації бухгалтерського забезпечення діяльності підприємства. Керівництво має зіставити потенційні вигоди використання власної бухгалтерської служби із можливостями, які відкриває співпраця зі спеціалізованою аутсорсинговою компанією.

Функціонування штатної бухгалтерії забезпечує безпосередній управлінський контроль за виконанням облікових процедур, чіткий розподіл посадових обов'язків і постійну доступність фінансової інформації всередині підприємства. Водночас така модель супроводжується значними витратами на оплату праці персоналу, організацію робочих місць, придбання програмного забезпечення, професійне навчання працівників і соціальне забезпечення. Додатковими ризиками виступають кадрова нестабільність, залежність від кваліфікації окремих співробітників і необхідність постійного моніторингу змін законодавства.

Передача бухгалтерських процесів на аутсорсинг, навпаки, дозволяє зменшити адміністративні витрати, отримати доступ до команди фахівців із різнопрофільними компетенціями і використати їхній професійний досвід без формування власного штату. Договірний характер взаємовідносин забезпечує юридичне визначення прав, обов'язків і відповідальності сторін, а також створює передумови для підвищення якості облікових послуг (рис. 3).

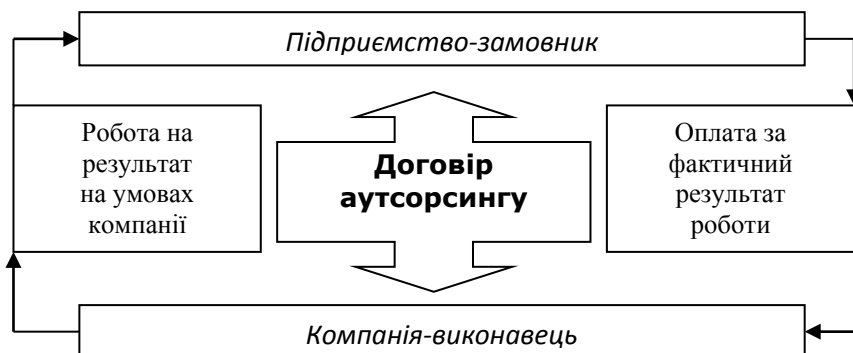

Рис. 3. Схема застосування аутсорсингу на умовах договору*

*Джерело: складено авторами на основі [12-14].

Водночас така модель може супроводжуватися ризиком втрати частини контролю над інформаційними потоками, загрозою розголошення конфіденційних даних або залежністю від стабільності роботи аутсорсингової компанії.

При ухваленні рішення про залучення власного штатного бухгалтера (або організації внутрішньої бухгалтерії) чи використання послуг зовнішньої бухгалтерської компанії (аутсорсингу) керівник підприємства повинен ретельно оцінити потенційні переваги та ризики кожного з можливих варіантів організації облікового процесу на підприємстві (табл. 1).

Вибір постачальника бухгалтерських послуг є критично важливим етапом упровадження аутсорсингової моделі. Оцінювання потенційного виконавця доцільно здійснювати за комплексом критеріїв, серед яких – досвід діяльності на ринку, репутація серед клієнтів, професійний рівень персоналу, гнучкість у взаємодії із замовником, гарантії якості послуг, здатність забезпечити конфіденційність інформації та матеріальну відповідальність за можливі помилки.

Таблиця 1

**Сильні сторони (переваги) та загрози (ризики)
альтернативних підходів до організації облікових процесів
на підприємстві**

Штатний бухгалтер (власна бухгалтерська служба)		Зовнішня бухгалтерська служба (бухгалтерський аутсорсинг)	
<i>Переваги (можливі вигоди)</i>	<i>Недоліки (ризики застосування)</i>	<i>Переваги (можливі вигоди)</i>	<i>Недоліки (ризики застосування)</i>
Чітке визначення обов'язків і завдань кожного з працівників бухгалтерії	Відсутність контролю роботи бухгалтера	Економія часу та коштів підприємства (не потрібно створювати штат бухгалтерів)	Обмеження управлінської функції
Кількість визначається працівників і контролюється керівником підприємства	Трата часу та коштів на пошук бухгалтера	Співпраця з професіоналами та переймання їхнього досвіду	Можливість зростання витрат при передачі значної кількості функцій та процесів
Особистий контроль за роботою працівників	Необхідність утримання робочого місця бухгалтера	Юридично узгоджені права, обов'язки і відповідальність	Проблеми з децентралізацією управлінських функцій
Розпорядження робочим часом підлеглих	Оплата відпусток та соціального забезпечення бухгалтера	Ведення обліку висококваліфікованими фахівцями, які можуть за потреби отримати необхідну консультацію у своїх колег у поточному режимі часу безоплатно	Небезпека зайвої концентрації подібних технологічних процесів в одних руках
Обмеження руху фінансової, кадрової та іншої інформації в межах підприємства	Необхідність придбання бухгалтерської програми та самостійного її оновлення	Безперервний аналіз змін законодавства, яке стосується ведення обліку формування та подання звітності, своєчасне їх застосування	Можливе недотримання договірних відносин
За наявності відповідних знань у штатних облікових працівників існує можливість зменшити витрати на оплату праці юристу та фінансовому директору	Забезпечення бухгалтера спеціальною літературою та канцелярським приладдям	Конфіденційність, нерозголошення інформації, яка є комерційною таємницею, що регламентується договором про надання послуг з аутсорсингу бухгалтерського обліку	Загроза банкрутства аутсорсингової компанії, адже це може спричинити додаткові проблеми з пошуку іншої аутсорсингової фірми та передачі їй всіх справ
	Оплата за підвищення професійного рівня		Небезпека витоку інформації та втрата контролю над власними ресурсами
	Необхідність підтримувати зацікавленість бухгалтера в роботі		Відсутність необхідної законодавчої бази регулювання аутсорсингу

Лише системний підхід до відбору аутсорсера дозволяє мінімізувати ризики співпраці та забезпечити очікуваний економічний результат.

Економічна доцільність використання бухгалтерського аутсорсингу визначається співвідношенням витрат на самостійне виконання облікових функцій і витрат на придбання відповідних послуг у зовнішнього виконавця. Перехід до аутсорсингової моделі є виправданим за умови зниження загальних витрат підприємства та підвищення ефективності управління після передачі бізнес-процесів. Важливе значення також має своєчасність і повнота виконання робіт аутсорсером, що безпосередньо впливає на стабільність функціонування підприємства-замовника.

Оцінювання результативності аутсорсингу повинно здійснюватися не лише на етапі прийняття рішення, а й у процесі подальшої співпраці. На фактичний ефект можуть впливати зміни економічного середовища, рівня оплати праці, інфляційних процесів та інших зовнішніх чинників. Тому управлінський персонал має регулярно аналізувати фінансові показники, пов'язані з використанням аутсорсингових послуг, і коригувати прийняті рішення відповідно до стратегічних цілей підприємства.

З позицій бухгалтерського обліку витрати на оплату послуг аутсорсера належать до адміністративних витрат і відображаються у відповідних рахунках облікової системи з подальшим їх списанням на фінансові результати. Доцільним є деталізування таких витрат за аналітичними напрямками залежно від виду отриманих послуг, що підвищує можливості контролю та управлінського аналізу.

Суттєвим чинником ефективної взаємодії між підприємством-замовником і виконавцем виступає використання сучасних інформаційних технологій. Електронний документообіг, віддалений доступ до облікових систем, хмарні сервіси обробки даних та інтеграція програмного забезпечення забезпечують оперативність обміну інформацією й підвищують прозорість облікових процедур. Водночас це потребує належного технічного забезпечення та впровадження заходів із захисту інформації.

Процес переходу на бухгалтерський аутсорсинг доцільно реалізовувати поетапно: від визначення стратегічної мети й аналізу ризиків до вибору виконавця, укладення договору, передачі облікових функцій і подальшого контролю результативності співпраці. Процес передачі бухгалтерії підприємства-замовника на аутсорсинг можна поділити на ряд основних етапів, а саме:

- планування підприємством-замовником передачі бухгалтерії на аутсорсинг;
- аналіз переваг і ризиків альтернативних варіантів організації обліку на своєму підприємстві;
- означення мети передачі облікових функцій на аутсорсинг;
- вибір аутсорсера (збір та аналіз інформації про діяльність: які надає послуги; репутація на ринку; рівень професійної підготовки працівників; вартість виконання робіт; наявність достатньої кількості спеціалістів для прийняття облікових функцій на аутсорсинг; відкритість для співпраці з підприємством-замовником та ін.);
- визначення ризиків передачі облікових функцій на аутсорсинг, рівня відповідальності сторін та умови відшкодування можливих збитків;
- передача підприємством-замовником облікових функцій на аутсорсинг;
- поетапний контроль підприємством-замовником виконання облікових функцій аутсорсером;
- оцінювання результативності передачі облікових функцій на аутсорсинг, з метою прийняття рішення про перспективу подальшого застосування такої форми організації облікового процесу на підприємстві. Такий процес переходу сприяє зниженню організаційних ризиків і забезпечує керованість трансформації облікової системи підприємства.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. У сучасному бізнес-середовищі спостерігається поступовий перехід від традиційної моделі ведення бухгалтерського обліку до використання спеціалізованих зовнішніх сервісів. Це зумовлено

необхідністю підвищення ефективності управління, оптимізації витрат і зростання вимог до якості фінансової інформації.

Бухгалтерський аутсорсинг виступає перспективним напрямом організації облікової роботи, оскільки дозволяє підприємствам зосередитися на ключових видах діяльності, зменшити адміністративне навантаження та скористатися професійною експертизою зовнішніх фахівців. Конкуренція між аутсорсинговими компаніями сприяє підвищенню якості послуг і професійному розвитку спеціалістів. Водночас остаточне рішення щодо використання аутсорсингу повинно прийматися з урахуванням стратегічних цілей підприємства, економічної доцільності та можливих ризиків.

Подальші наукові дослідження у даному напрямі доцільно спрямувати на: розроблення кількісних моделей оцінювання ефективності бухгалтерського аутсорсингу; удосконалення нормативно-правового регулювання аутсорсингових відносин; дослідження впливу цифровізації та хмарних технологій на організацію облікових процесів; аналіз галузевих особливостей застосування аутсорсингу на підприємствах різного масштабу.

Список використаних джерел:

1. Іванков В. М. Організація бухгалтерського аутсорсингу та її оцінка в аудиті. *Наукові праці КНТУ. Економічні науки*. 2012. Вип. 22(2). С. 231–237. URL : <https://dspace.kntu.kr.ua/server/api/core/bitstreams/e8227320-3b30-45f0-b862-f4c986a37460/content> (дата звернення: 03.10.2025).
2. Burko K. Advantages and risks of accounting outsourcing. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2022. Vol. 3(2), pp. 44-51. URL : <http://www.baltijapublishing.lv/index.php/threeseas/article/view/1721/1739> (дата звернення: 03.10.2025).
3. Liakhovych H., Bezruchuk S., Ivanenko V., Laichuk S. SWOT-analysis of accounting outsourcing. *European Cooperation*. 2019. 3(43), pp. 7-19. DOI: <https://doi.org/10.32070/ec.v3i43.50> (дата звернення: 03.10.2025).
4. Ромашко О. М., Шушакова І. К., Слободяник А. О. Організація бухгалтерського аутсорсингу на підприємстві. *Економіка та суспільство*. 2021. №32. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-32-110> (дата звернення: 06.10.2025).
5. Liakhovych H. Classification of accounting outsourcing: compliance with modern development trends. *Technology Audit and Production Reserves*. 2017. 6(4(38)), pp. 47-52. DOI: <https://doi.org/10.15587/2312-8372.2017.119881> (дата звернення: 06.10.2025).
6. Selezneva I., Shtiller M. Accounting outsourcing in management registration risks of the company. *Journal of Economic Research & Business Administration*. 2016. 113(1). URL : <https://be.kaznu.kz/index.php/math/article/view/1153/1112> (дата звернення: 06.10.2025).
7. Rakhymberdi A., Zhengis Zh. Accounting outsourcing services from the perspectives of transaction cost economies: : a study in Kazakhstan. *SDU Bulletin*. 2023. URL :

<https://repository.sdu.edu.kz/server/api/core/bitstreams/6d420c91-b9cf-492c-ab55-723569866818/content> (дата звернення: 07.10.2025).

8. Poulaki I., Kyriakaki A., Mavragani E. Accounting outsourcing in tourism SMEs and financial risk mitigation. *Journal of Risk and Financial Management*. 2024. 17(12). DOI: <https://doi.org/10.3390/jrfm17120528> (дата звернення: 07.10.2025).

9. Shmyhel O. Accounting outsourcing: content and new realities. *Innovative Economy*. 2024. Vol. 1. Pp. 196-202. URL : <https://inneco.org/index.php/innecoen/article/view/1235/1334> (дата звернення: 07.10.2025).

10. Шмигель О. Бухгалтерський аутсорсинг як важливий фактор підвищення результативності діяльності компанії. *Економічний дискурс*. 2024. №1-2. С. 63-71. DOI: <https://doi.org/10.36742/2410-0919-2024-1-7>

11. Gambal M., Asatiani A., Kotlarsky J. Strategic Innovation Through Outsourcing in the ITO and BPO context – A Theoretical Review. *Journal of Strategic Information Systems*. 2022. 31(2). DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jsis.2022.101718>.

12. Wall F., Leitner S. Agent-based computational economics in management accounting research. *Journal of Management Accounting Research*. 2021. 33 (3), pp. 189-212. DOI: <https://doi.org/10.2308/JMAR-19-073>.

13. Caldarelli G. Integration of Blockchain in Accounting and ESG Reporting: A Systematic Review from an Oracle-Based Perspective. *Journal Risk Financial Management*. 2025. 18(9). DOI: <https://doi.org/10.3390/jrfm18090491> (дата звернення: 08.10.2025).

14. Marco Schreyer, Timur Sattarov, Bernd Reimer, Damian Borth Adversarial learning of deepfakes in accounting. *NeurIPS Workshop on Robust AI in Financial Services (NeurIPS)*. 2019. URL : <https://arxiv.org/pdf/1910.03810> (дата звернення: 08.10.2025).

15. Багрій К. Л. Еволюція креативного обліку та шляхи його удосконалення. *Вісник торговельно-економічного інституту*. 2021. Вип. 4(84). Економічні науки. С. 63-81. DOI: <http://doi.org/10.34025/2310-8185-2021-4.84.05>

16. Багрій К. Л. Основні тенденції розвитку бухгалтерського обліку в умовах цифрової трансформації. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту*. 2023. Вип. 4(92). Економічні науки. С. 270–282. DOI: <http://doi.org/10.34025/2310-8185-2024-2.94.03>.

References:

1. Ivankov, V.M. (2012). Organization of accounting outsourcing and its assessment in audit. *Naukovi pratsi KNTU. Ekonomichni nauky [Scientific works of KNTU. Economic sciences]*, vol. 22(2), pp. 231–237. Available at: <https://dspace.kntu.kr.ua/server/api/core/bitstreams/e8227320-3b30-45f0-b862-f4c986a37460/content> (Accessed October 03, 2025) (in Ukr.).

2. Burko, K. (2022). Advantages and risks of accounting outsourcing. *Baltijs'kyj zhurnal ekonomichnykh doslidzhen' [Baltic Journal of Economic Studies]*, vol. 3(2), pp. 44-51. Available at: <http://www.baltijapublishing.lv/index.php/threeseas/article/view/1721/1739> (Accessed October 03, 2025).

3. Liakhovych, H., Bezruchuk, S., Ivanenko, V. & Laichuk, S. (2019). SWOT-analysis of accounting outsourcing. *Yevropejs'ke spivrobotnytstvo [European Cooperation]*, vol. 3(43), pp. 7-19. DOI: <https://doi.org/10.32070/ec.v3i43.50> (Accessed October 03, 2025).

4. Romashko, O.M., Shushakova, I.K. & Slobodyanyk, A.O. (2021). Organization of accounting outsourcing at the enterprise. *Ekonomika ta suspil'stvo [Economy and Society]*, vol. 32. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-32-110> (Accessed October 06, 2025) (in Ukr.).

5. Liakhovych, H. (2017). Classification of accounting outsourcing: compliance with modern development trends. *Tekhnolohichnyj audyt ta vyrobnychi rezervy [Technology Audit and*

Production Reserves], vol. 6(4(38)), pp. 47-52. DOI: <https://doi.org/10.15587/2312-8372.2017.119881> (Accessed October 06, 2025).

6. Selezneva, I. & Shtiller, M. (2016). Accounting outsourcing in management registration risks of the company. *Zhurnal ekonomichnykh doslidzhen' ta biznes-administruvannia [Journal of Economic Research & Business Administration]*, vol. 113(1). Available at: <https://be.kaznu.kz/index.php/math/article/view/1153/1112> (Accessed October 06, 2025).

7. Rakhymberdi, A. & Zhengis, Zh. (2023). Accounting outsourcing services from the perspectives of transaction cost economies: : a study in Kazakhstan. *SDU Biuleten' [SDU Bulletin]*. Available at: <https://repository.sdu.edu.kz/server/api/core/bitstreams/6d420c91-b9cf-492c-ab55-723569866818/content> (Accessed October 07, 2025).

8. Poulaki, I., Kyriakaki, A., & Mavragani, E. (2024). Accounting outsourcing in tourism SMEs and financial risk mitigation. *Zhurnal upravlinnia ryzykamy ta finansamy [Journal of Risk and Financial Management]*, vol. 17(12). DOI: <https://doi.org/10.3390/jrfm17120528> (Accessed October 07, 2025).

9. Shmyhel, O. (2024). Accounting outsourcing: content and new realities. *Innovatsijna ekonomika [Innovative Economy]*, vol. 1, pp. 196-202. Available at: <https://inneco.org/index.php/inneco/en/article/view/1235/1334> (Accessed October 07, 2025).

10. Shmyhel, O. (2024). Accounting outsourcing as an important factor in increasing the company's performance. *Ekonomichnyj dyskurs [Economic discourse]*, vol. 1-2, pp. 63-71. DOI: <https://doi.org/10.36742/2410-0919-2024-1-7> (in Ukr.).

11. Gambal, M., Asatiani, A. & Kotlarsky, J. (2022). Strategic Innovation Through Outsourcing in the ITO and BPO context – A Theoretical Review. *Zhurnal stratehichnykh informatsijnykh system [Journal of Strategic Information Systems]*, vol. 31(2). DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jsis.2022.101718>.

12. Wall, F. & Leitner, S. (2021). Agent-based computational economics in management accounting research. *Zhurnal doslidzhen' upravlins'koho obliku [Journal of Management Accounting Research]*, vol. 33 (3), pp. 189-212. DOI: <https://doi.org/10.2308/JMAR-19-073>.

13. Caldarelli, G. (2025). Integration of Blockchain in Accounting and ESG Reporting: A Systematic Review from an Oracle-Based Perspective. *Zhurnal upravlinnia finansovymy ryzykamy [Journal Risk Financial Management]*, vol. 18(9). DOI: <https://doi.org/10.3390/jrfm18090491>

14. Schreyer, M., Sattarov, T., Reimer, B. & Borth, D. (2019). Adversarial learning of deepfakes in accounting. *Seminar NeurIPS z nadijnoho shtuchnoho intelektu u finansovykh posluhakh (NeurIPS) [NeurIPS Workshop on Robust AI in Financial Services (NeurIPS)]*. Available at: <https://arxiv.org/pdf/1910.03810> (Accessed October 07, 2025).

15. Bagrii, K.L. (2021). The evolution of creative accounting and ways to improve it. *Visnyk Chernivets'koho torhovel'no-ekonomichnoho instytutu [Bulletin of Chernivtsi Institute of Trade and Economics]*, vol. 4(84), pp. 63-81. DOI: <http://doi.org/10.34025/2310-8185-2021-4.84.05> (in Ukr.).

16. Bagrii, K.L. (2023). The main trends in the development of accounting in the context of digital transformation. *Visnyk Chernivets'koho torhovel'no-ekonomichnoho instytutu [Bulletin of Chernivtsi Institute of Trade and Economics]*, vol. 4(92), pp. 270-282. DOI: <https://doi.org/10.34025/2310-8185-2024-2.94.03> (in Ukr.).

Надійшла до редакції 20.11.2025

Прийнято до друку 01.12.2025

Публікація онлайн 22.12.2025